

Uuendatud asulareovee puhastamise direktiivis ette nähtud muudatused

- Reovee kogumisüsteemide rajamise ja sellega ühendatuse ning teise astme puhastuse rakendamise nõue laieneb alates 1000 ie reoveekogumisaladele (RKA).
 - Tähtaeg 31.12.2035. a.
 - Erandlik tähtaja pikendamise võimalus kogumisüsteemide osas kuni 8 või 10 aastat juhul, kui direktiivi jõustumise hetkel vastavalt vähem kui 50% või 25% nendest RKAdest on varustatud kogumisüsteemidega või kui vastavalt vähem kui 50% või 25% nende RKA-de asulareovee koormusest kogutakse kogumisüsteemidega.
 - Erandkorras lubatud kasutada individuaalseid süsteeme (sh reovee kogumismahuteid) juhul, kui kogumisüsteemide rajamine või nendega ühendamine toob kaasa põhjendamatult suuri kulutusi või see ei ole tehniliselt teostatav või sellest ei ole keskkonnale tulu või sellega ei kaasne kasu inimeste tervisele.
 - Individuaalsed süsteemid tuleb registreerida registris ning nende nõuetekohasust tuleb regulaarselt kontrollida riskipõhise lähenemise alusel (projekteerimise, opereerimise ja hoolduse ning regulaarsete kontrollide ja nende minimaalse sageduse miinimumnõuded kehtestatakse Komisjoni rakendusaktis).
 - Erandlik tähtaja pikendamise võimalus teise astme puhastuse rakendamise osas kuni 8 või 10 aastat juhul, kui direktiivi jõustumise hetkel vastavalt vähem kui 50% või 25% nende RKA-de puhastites rakendatakse teise astme puhastust või kui vastavalt vähem kui 50% või 25% nende RKA-de asulareovee koormusest puhastatakse teise astme puhastuse nõuetele vastavalt.
 - Teise astme puhastuse nõuete (BHT5, KHT, TOC ja TSS) osas ei ole muudatusi võrreldes seni kehtiva direktiivi nõuetega.
- Astmeliselt muutuvad kolmanda astme puhastuse nõuded.
 - Alates 150 000 ie asulareoveepuhastite osas nõuete saavutamise tähtjad:
 - 31.12.2033. a 30% puhastitest,
 - 31.12.2036. a 70%,
 - 31.12.2039. a 100%.
 - Fosforiärastuse nõuded alates 150 000 ie puhastitel: piirväärtus 0,5 mg/l või ärastusefektiivsus 90%.
 - Fosforiärastuse nõuded alates 10 000 ie RKAsid teenindavatel puhastitel: piirväärtus 0,7 mg/l või ärastusefektiivsus 87,5%.
 - Lämmastikuärastuse nõuded alates 150 000 ie puhastitel: piirväärtus 8 mg/l (kohaldub külmaerand) või ärastusefektiivsus 80%.
 - Lämmastikuärastuse nõuded alates 10 000 ie RKAsid teenindavatel puhastitel: piirväärtus 10 mg/l (kohaldub külmaerand) või ärastusefektiivsus 80%.
 - Alates 10 000 ie RKAsid teenindavate asulareoveepuhastite, mille heitvesi juhitakse eutrofeerumise suhtes tundlikele aladele (kogu Eesti), osas nõuete saavutamise tähtjad:
 - 31.12.2033. a 20%,
 - 31.12.2036. a 40%,
 - 31.12.2039. a 60%,
 - 31.12.2045. a 100%.
 - Erandlik tähtaja pikendamise võimalus kolmanda astme puhastuse rakendamise osas kuni 8 aastat juhul, kui vähemalt 50% üle 10 000 ie RKA-de puhastites (ei kohaldu üle

150 000 ie puhastitele) ei rakendata direktiivi 91/271/EEC nõuetele vastavat kolmanda astme puhastust või kui nende RKA-de puhastite kolmanda astme puhastus ei toimu uuendatud direktiivi kolmanda astme puhastuse nõuetele vastavalt direktiivi jõustumise hetkel.

- Asulareoveepuhastite osas, mis on alles ehitamisel või mille kolmanda astme puhastuse etappi rekonstrueeritakse või mis telliti pärast 31.12.2020. a ja enne direktiivi jõustumise kuupäeva, on lubatud pikendada lämmastikuärastuse nõuete saavutamise tähtaega 5 aastat.
- Kehtestatakse astmeliselt neljanda astme puhastuse rakendamise nõuded suurtes reoveepuhastites ja kui riskihindamine näitab vajadust, siis ka väiksemaid reoveekogumisasid teenindavates reoveepuhastites.
 - Neljanda astme puhastus on kohustuslik kõikides alates 150 000 ie asulareoveepuhastites, nõuete saavutamise tähtajad on järgmised:
 - 31.12.2033. a 20%,
 - 31.12.2039. a 60%,
 - 31.12.2045. a 100%.
 - Alates 10 000 ie RKAsid teenindavate asulareoveepuhastite osas, mille heitvesi juhatakse aladele, kus asulareoveepuhastite heitest tulenevate mikrosaaasteainete kontsentratsioon või akumulatsioon põhjustab riski inimeste tervisele või keskkonnale, on neljanda astme puhastuse nõuete saavutamise tähtajad järgmised:
 - 31.12.2033. a 10%,
 - 31.12.2036. a 30%,
 - 31.12.2039. a 60%,
 - 31.12.2045. a 100%.
 - Neljanda astme puhastuse efektiivsust hinnatakse indikaatornäitajate abil. Saavutada tuleb etteantud indikaatornäitajatest vähemalt kuue aine ärastuse osas keskmiselt vähemalt 80% ärastusefektiivsus.
- Kehtestatakse laiendatud tootjavastutuse süsteemi loomise kohustus inimtervishoius kasutatavate ravimite ja kosmeetikatoodete tootjatele.
 - Tähtajaks on kolmanda aasta viimane päev alates direktiivi jõustumisest.
 - Selle süsteemi kaudu kokku kogutud rahaga kaetakse reoveest mikrosaaasteainete eemaldamise puhastussüsteemi (neljanda astme) rajamise ja käiguhoidmise kulud.
 - Lubatud on kuni 20% neljanda astmega seotud kuludest katta muudest allikatest kui laiendatud tootjavastutuse süsteemi kaudu (seejuures ilma võimaluseta otsustada kohaldatavate tootekategooriate üle või teha toote/aine põhiseid erandeid).
 - Laiendatud tootjavastutusest on võimalik välja arvata tootjaid, kui nad tõestavad, et ainete kogus toodetes, mida lastakse EL turule, on alla 1 t aastas või kui tootes sisalduvad ained on kiirelt biolagundatavad reovees või ei tekita oma olelusringi lõpus reovees mikrosaaasteaineid.
 - Laiendatud tootjavastutusega hõlmatud toodete loetelu kohandamise vajadust hindab Komisjon hilisemal direktiivi hindamisel.
- Kehtestatakse energianeutraalsuse saavutamise nõue riigi tasandil vähemalt 10 000 ie asulareoveepuhastite puhul ja sätestatakse kohustus teha neis energiaauditeid iga 4 a tagant.

- Energiaauditite tegemise tähtaeg vähemalt 100 000 ie puhastitel ja nendega ühendatud kogumissüsteemidel on 31.12.2028. a ning vahemikku 10 000 ie kuni 100 000 ie jäävatel puhastitel ja nendega ühendatud kogumissüsteemidel 31.12.2032. a.
- Energianeutraalsuse saavutamise tähtajad:
 - 20% 31.12.2030. a,
 - 40% 31.12.2035. a,
 - 70% 31.12.2040. a,
 - 100% 31.12.2045. a.
- Energianeutraalsuse saavutamiseks peaksid vähemalt 10 000 ie reoveepuhastite operaatorid või omanikud tootma taastuenergiat *on-site* või *off-site*.
- Teatud juhtudel on võimalik ka arvestada energia sisse ostmist. Näiteks juhul, kui pärast kõikide energiaefektiivsuse suurendamise meetmete või taastuenergia tootmise tõhustamise meetmete võtmist siiski ei saavutata 100% energianeutraalsuse eesmärki 2045. a, siis erandina on liikmesriikidel lubatud sisse osta kuni 35% mitte-fossiilsetest allikatest pärinevat energiat.
- Kehtestatakse asulareovee käitlemise lõimitud kavade koostamise kohustus, et vähendada asula äravooluveega ja reovee ülevooluga kaasnevat reostust.
 - Kohaldub kõikidele vähemalt 100 000 ie RKA-dele tähtajaga 31.12.2033. a.
 - Kohaldub vahemikku 10 000 kuni 100 000 ie jäävatele RKA-dele tähtajaga 31.12.2039. a. Sellesse vahemikku jäävate RKAde puhul tuleb koostada asulareovee käitlemise lõimitud kava juhul, kui:
 - a) sademeveest tingitud reovee ülevool kujutab endast keskkonna- või rahvaterviseriski;
 - b) reovee ülevool moodustab rohkem kui 2% aastas kogutavast asulareovee koormusest (kuivades ilmastikutingimustes);
 - c) reovee ülevool takistab mõningate teiste direktiivide nõuete saavutamist;
 - d) asula äravooluvesi võib olla reostunud selliselt, et selle juhtimine suublasse on riskiks inimese tervisele või keskkonnale või kui see takistab teatud direktiivide nõuete saavutamist.
 - Direktiivi lisas kehtestatakse antud kavade miinimumsisunõuded. Kus võimalik, tuleb rakendada roheline ja sinine infrastruktuuri lahendus.
- Kavandatud on ka tavasaaste näitajate seiresageduse tõstmine koos mikrosaaasteainete seiresageduse määratlemisega, et kindlustada aja- ja asjakohane teave vee kvaliteedist. Lisaks on kavandatud laiendada ohtlike ainete seirenõudeid (sh PFAS) ja ka seada sisse mikroplasti ning tervisekaitse näitajate (sh ka antimikroobikumiresistentsuse) seirekohustus.
 - Uued puhastite seiresagedused on näiteks järgmised:
 - 1 000– 9999 ie üks proov kuus.
 - 10 000–49 999 ie kaks proovi kuus + mikrosaaasteainete osas üks proov kuus.
 - 50 000–149 999 ie üks proov nädalas + mikrosaaasteainete osas kaks proovi kuus.
 - Alates 150 000 ie kaks proovi nädalas + mikrosaaasteainete osas kaks proovi kuus.